Silja Ruokola
Maaria Mäntyniemi

5.11.2015

Suuri valiokunta
Eduskunta

**Valtioneuvoston selvitys: Komission paremman sääntelyn paketti; E23/2015 vp**

**Valtioneuvoston selvitys EU-lainsäädännön ja lainsäädäntöehdotusten arvioinnista Suomen kannalta; EJ 20/2015 vp - E 113/2013 vp**

Suuri valiokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä lausuntoa valtioneuvoston selvityksestä liittyen komission paremman sääntelyn pakettiin sekä valtioneuvoston selvityksestä EU-lainsäädännön ja lainsäädäntöehdotusten arvioinnista Suomen kannalta.

Liikenne- ja viestintäministeriö tukee valtioneuvoston kanslian perusmuistiossa esitettyä kantaa komission paremman sääntelyn paketista ja on osallistunut valtioneuvoston kanslian kartoitukseen EU-lainsäädännön ja lainsäädäntöehdotusten arvioinnista.

Lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö toteaa seuraavaa:

Merkittävä osa liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan lainsäädännöstä tulee EU-tasolta ja siten hallitusohjelman mukainen säädösten sujuvoittamisen kärkihanke edellyttää vaikuttamista ja norminpurkua myös EU-tasolla.

Sääntelyn tulisi mahdollistaa uusien palveluiden ja innovaatioiden kehittyminen. Voimassa olevaa sääntelyä on voitava tarkastella uudelleen ja tarvittaessa myös purkaa siltä osin, kuin se heikentää Euroopan kilpailukykyä ja innovatiivisuutta. Raskasta ja vanhentunutta sääntelyä ei tulisi lähtökohtaisesti laajentaa sovellettavaksi uudenlaisiin toimijoihin, vaan sääntelyä tulisi ennemminkin purkaa ja keskittää tarvittava sääntely käyttäjien perustarpeiden ja yhteiskunnan toimivuuden kannalta keskeisimpiin asioihin. Esimerkiksi digitaalisten palveluiden yleistyessä ja toimijakentän muuttuessa on tärkeää taata tasapuoliset kilpailu- ja toimintaedellytykset perinteisempien ja uudempien yritysten ja palvelumuotojen välillä (esim. over-the-top–toimijat, OTT, ja liikenteen digitaaliset palvelut ja palveluintegraattorit). Samalla kuluttajan asema tulee turvata. Uuden sääntelyn tarve tulisi arvioida kriittisesti ja uusista säädösehdotuksista tulisi olla käytettävissä kattava ja luotettava vaikutusarviointi.

Sektori- ja palvelukohtaisen sääntelyn sijasta tulisi pyrkiä nojaamaan yleiseen sääntelyyn niin pitkälle kuin mahdollista. Joustavuutta olisi lisättävä siirtymällä raamilainsäädäntöön. Sääntelyn tulisi olla teknologianeutraalia, tavoite- ja/tai riskipohjaista tai suoritusperusteista. Esimerkiksi tele- ja media-alaan koskevan erityissääntelyn sijaan tulisi arvioida, olisiko yleinen kilpailu- ja kuluttajasuojalainsäädäntö riittävää kuluttajien oikeuksien, palvelujen laadun ja kilpailun edistämisen osalta. Tele- ja media-alan erityissääntely voisi rajoittua vain erityisesti tätä alaa koskeviin peruskysymyksiin, kuten tietoturvaan, yksityisyydensuojaan ja verkon neutraliteetin toteutumisen varmistamiseen.

Sääntelyn ennakoitavuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Esimerkiksi matkaviestinpalveluiden verkkovierailuhintojen ennakoimaton ja poukkoileva sääntely vaikeuttaa uusien palveluiden kehittämistä ja tuottamista, vaikka hintojen alentaminen sinänsä on kannatettava tavoite.



Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite: Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) 00100 Helsinki
Postiosoite: PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin: 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

EU-säädöksistä usein tulevilla raskailla seuranta- ja raportointivelvoitteilla lisätään viranomaiseen kohdistuvaa hallinnollista taakkaa, mikä vaikuttaa välillisesti niin yrityksiin kuin kuluttajiinkin. Näiden osalta tulisikin pitäytyä minimissä.

Asetukset ovat sääntelyinstrumenttina yleistyneet. Ne ovat kuitenkin säännöksinä usein jäykkiä, kieleltään monimutkaisia ja usein vaikeasti tulkittavia, mikä aiheuttaa ongelmia sekä viranomaiselle että velvoitteiden kohteena oleville yrityksille. Asetukset toimivat hyvin tähdättäessä harmonisointiin. Sen sijaan pyrittäessä uudistamaan markkinoita tai luomaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia tarvitaan asetuksia huomattavasti väljempiä sääntelyinstrumentteja.

Euroopan komissio valmistelee parhaillaan kattavia säädöspaketteja (kuten maantieliikennepaketti ja lentoliikennestrategia). Viestintäpolitiikan osalta on EU-tasolla alkanut eräiden keskeisten EU-säädösten uudelleentarkasteluprosessi, koskien sähköisen viestinnän sääntelykehystä ja direktiiviä audiovisuaalisista mediapalveluista. Näiden lainsäädäntöhankkeiden käsittelyssä tulee muistaa paremman sääntelyn periaatteet sekä kilpailukyvyn ja sisämarkkinoiden edistäminen. On myös tärkeää, että kaikessa lainsäädännössä huomioidaan digitalisaatio ja uudet palvelut.

Lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö on pitänyt tärkeänä sitä, että Euroopan komissio selvittäisi ja arvioisi, miten kansainväliset sitoumukset voitaisiin toteuttaa ilman EU-sääntelyä ja siten välttää päällekkäinen sääntely. Nykyinen tilanne on jäsenmaille raskas, koska kansainvälinen sitoumus (yleissopimus tai sen muutos) on hyväksytettävä ja saatettava voimaan kansallisesti. Usein asiaan liittyy myös EU-direktiivi, joka käsitellään EU:n normaaleissa menettelyissä sen jälkeen, kun kansainvälinen sitoumus on jo tehty. Myös EU-säädös edellyttää kansallista täytäntöönpanoa.